

El medi ambient a través del filtre dels mitjans

Maria Josep Picó periodista especialitzada en medi ambient i ciència

La primera part de la conferència fa una introducció a les claus del canvi climàtic. Per un costat, s'aborden les evidències sobre l'escalfament global (temperatures, patrons de precipitacions, efectes sobre la biodiversitat i els ecosistemes), tant en l'àmbit mundial com al local. A més, s'apunten les previsions de futur elaborades pels científics. I, per altre, es tracten qüestions vinculades a l'ús del recursos naturals: ocupació del territori, urbanisme i abandonament rural, ús d'aigua i energia, tipus de mobilitat, fonts de contaminació, hàbits de vida i alimentació, consum responsable, bioinvasions, etc.

Durant la segona part, la sessió se centra en la visió que aporten els mitjans de comunicació sobre el canvi climàtic, com també la capacitat del relat periodístic per a modelar la imatge d'aquest fenomen ambiental amb importants conseqüències per a la natura, la societat i l'economia. S'expliquen els tòpics i els riscos de les notícies ambientals i s'analitza el paper dels científics en la transmissió dels coneixements vinculat a aquesta temàtica, alhora que l'actuació de les ONGs a les cimeres internacionals i a les mobilitzacions locals. Per últim, s'exposa la paradoxa actual on conflueix un interès social creixent pel medi ambient, arran la seua influència en la qualitat de vida, i una oferta informativa precària als mitjans, sovint, amb temes de natura poc pròxims a la ciutadania.

Apunt biogràfic

És periodista especialitzada en medi ambient i ciència, màster en Gestió Ambiental i Premi Nacional de Periodisme Ambiental 2005. Va posar en marxa i va dirigir la revista de natura Nat, de Sàpiens Publicacions, i actualment treballa a la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València. També continua col·laborant amb diversos mitjans com ara el diari Levante-EMV (amb la columna i bloc Ecosistemes) o Mètode, la revista de difusió científica de la Universitat de València. Des de 2005 coordina el mòdul de Periodisme Ambiental del Màster de Comunicació Científica, Sanitària i Ambiental de la Universitat Pompeu Fabra. A més, és autora de llibres com ara 'El canvi climàtic a casa nostra' (Bromera, 2007), 'El Planeta i tu. Idees pràctiques per a cuidar el medi ambient' (Bromera, 2008) o 'Inventat en català' (Mina, Edicions 62, 2008).

Idees clau: canvi climàtic, biodiversitat, medi ambient, consum responsable, mitjans de comunicació (convencionals i digitals)

Llibres: -Un futur sostenible. Fernando Sapiña. (Bromera, CdC, PUV, 2006).

-El canvi climàtic a casa nostra. Maria Josep Picó. (Bromera, 2007).

-La naturaleza en peligro. Miguel Delibes de Castro. (Destino, 2008).

Documental: Una veritat incòmoda (David Guggenheim, 2006). Protagonitzada per Al Gore.

Documents: - De què va això del canvi climàtic?

http://ec.europa.eu/spain/barcelona/images/documents/publicacions/2010/canvi_climatic_-_joves.pdf

-Canvi climàtic: paraules bàsiques en 23 llengües.

http://ec.europa.eu/clima/publicacions/docs/terms_en.pdf

Webs: -Material didàctic basat en l'Informe sobre el desenvolupament humà 2007-2008. La lluita contra el canvi climàtic: la solidaritat humana en un món dividit. Per a 2n cicle d'ESO i batxillerat.

<http://www.unescocat.org/ct/materialsidh/canviclimatic/>

-Panell Intergovernamental de Canvi Climàtic de les Nacions Unides. Documentació científica important.

http://www.ipcc.ch/home_languages_main_spanish.shtml

-Organització conservacionista World Wildlife Foundation. Web amb vídeos interessants.

<http://www.wwf.es/>

-Fundación Ipade. Guia bàsica sobre canvi climàtic i cooperació per al desenvolupament, materials didàctics Climatofera (videojoc, guia didàctica per a professorat, còmic, etc). <http://www.fundacion-ipade.org/climatofera-guia-didactica-secundaria> -Fundació sobre temes de sostenibilitat en general en l'àmbit estatal.

www.fundacion-biodiversidad.es

-Comissió Europea. Climate action.

http://ec.europa.eu/clima/news/index_en.htm

-Oficina Española de Cambio Climático

<http://www.magrama.gob.es/es/cambio-climatico/temas/organismos-e-instituciones-implicados-en-la-lucha-contra-el-cambio-climatico-a-nivel-nacional/oficina-espanola-en-cambio-climatico/>

-Web de notícies ambientals.

<http://www.efeverde.com/>

-Revista de difusió científica de la Universitat de València.

<http://www.metode.cat>

Articles sobre canvi climàtic:

-<http://metode.cat/Revistes/Article/La-incomoda-veracitat-del-canvi-climatic>

-<http://www.metode.cat/revistes/dossiers/viatge-a-l-antartida/el-canvi-climatic-toca-de-ple-el-secosistema-de-lantartida>

- Bloc Ecosistemes de M.J.Picó: <http://bit.ly/fQyxXq>